

CIRKULÄR 07:49

Avd. Vård och omsorg
Anna Ingmanson
Avd. Tillväxt och samhällsbyggnad
Janne Rusk
Avd. för Juridik
Staffan Wikell

Socialnämnd el motsv
Handikappomsorg

Vissa frågor angående resor till och från daglig verksamhet enl. LSS

Sveriges kommuner och Landsting har fått många frågor som rör resor till och från daglig verksamhet enligt 9 § 10 punkten lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) för personer som har sådan insats. Frågan har även tagits upp i massmedia på en del håll i landet. Mot bakgrund härav redovisas nedan förbundets uppfattning.

Bakgrund

Många kommuner bistår enskilda som beviljats insatsen daglig verksamhet med resor till och från bostaden och den plats där verksamheten bedrivs. Det gäller framför allt personer som även beviljats insatsen bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS men även andra. Hur transporter organiseras varierar mellan kommunerna. Det varierar också huruvida kommunerna tar ut en avgift för transporter. Transportverksamheten har kommunerna ofta övertagit av landstingen i samband med att delar av LSS-verksamheten kommunaliserades (vilket ägde rum senast den 1 januari 1996).

Avgift eller ej för resor

Hudiksvalls tingsrätt har i en dom av den 8 september 2004 prövat om en kommuns transporter av personer som har LSS - insatser varit att anse som yrkesmässig i den mening som avses i 1 kap 1-3 §§ yrkestrafiklagen (1998:490). Resorna - cirka 36 resor per dag, 220 dagar om året - skedde mot betalning med kommunens egna fordon och utfördes av chaufförer som anställdes enbart för detta ändamål. Tingsrätten konstaterade att fråga är om en så omfattande och systematisk verk-

samhet att denna, trots att den riktar sig mot en begränsad allmänhet, måste vara att anse som yrkesmässig och därmed tillståndspliktig. Sedan domen överklagats har Hovrätten för nedre Norrland den 10 maj 2005 (mål nr B 1025-04) gjort samma bedömning och fastställt tingsrättens dom. Hovrättens dom har vunnit laga kraft.

Den förvaltningschef som i målet var åtalad för brott mot yrkestrafiklagen friades dock eftersom han i det aktuella fallet inte ansågs straffrättsligt ansvarig för transportverksamheten under den tid som åtalet avsåg. Att tjänstemannen inte fälldes för brottet berodde på omständigheterna i det enskilda fallet. Även om hovrättens dom i och för sig saknar prejudikatvärde är det enligt förbundets uppfattning emellertid svårt att bortse från den bedömning i fråga om tillståndsplikten som såväl tingsrätten som hovrätten gjort. Förbundet gör inte heller någon annan bedömning än domstolarna, nämligen att det är fråga om yrkesmässig trafik när kommunens personal mot betalning regelbundet ombesörjer resor till och från daglig verksamhet. Sådan transportverksamhet som görs mot betalning är tillståndspliktig och den som bedriver trafiken omfattas av trafiklagstiftningens bestämmelser. Förarna måste ha särskild behörighet. Vägverket kan lämna närmare upplysningar om vad som gäller. Om transportererna är kostnadsfria krävs däremot inget tillstånd.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Janne Rusk, Staffan Wikell och Anna Ingmanson.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avd. Vård och omsorg
Sektionen för vård och socialtjänst

Ellen Hyttsten

Sabina Wikgren Orstam